

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

MINISTERSTWO ROLNICTWA i ROZWOJU WSI

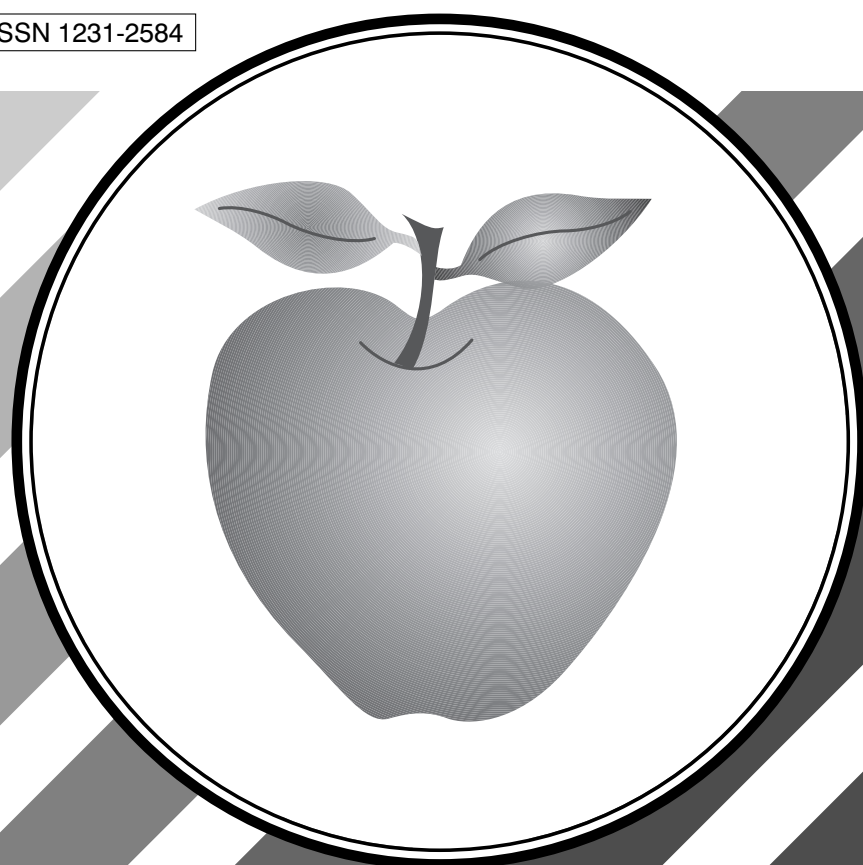
NR
31

RYNEK OWOCÓW I WARZYW

stan i perspektywy

ISSN 1231-2584

**ANALIZY
RYNKOWE**

LISTOPAD 2007

Analizy są finansowane przez
AGENCJĘ RYNKU ROLNEGO
oraz
INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne
- II. Owoce
 1. Rynek w UE – *B. Nosecka, J. Mierwiński*
 2. Rynek w Polsce
 - 2.1. Produkcja – *J. Świetlik*
 - 2.2. Przetwórstwo – *B. Nosecka, I. Szczepaniak*
 - 2.3. Handel zagraniczny – *B. Nosecka*
 - 2.4. Popyt – *I. Strojewska*
- III. Warzywa
 1. Rynek w UE – *B. Nosecka, J. Mierwiński*
 2. Rynek w Polsce
 - 2.1. Produkcja – *T. Smoleński, G. Stępka*
 - 2.2. Przetwórstwo – *B. Nosecka*
 - 2.3. Handel zagraniczny – *B. Nosecka*
 - 2.4. Popyt – *I. Strojewska*

**Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Analizę przygotowano w Zakładzie Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa
Kierownik Zakładu – dr Bożena Nosecka, tel.: (0·prefiks·22) 50-54-553

AUTORZY:

dr Bożena Nosecka

- Zakład Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB •
Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-553

mgr inż. Janusz Mierwiński

- Zakład Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB •
Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-478

mgr inż. Tomasz Smoleński

- Zakład Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB •
Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-433

mgr inż. Grażyna Stępka

- Zakład Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB •
Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-433

mgr inż. Irena Strojewska

- Zakład Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB •
Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-528

mgr Iwona Szczepaniak

- Zakład Ekonomiki Przemysłu Spożywczego IERiGŻ-PIB •
Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-770

mgr inż. Jan Świetlik

- Zakład Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB •
Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-470

Analizę zrecenzowała i zatwierdziła w dniu 13.11.2006 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Zdzisław Adamczyk, Tadeusz Chrościcki, Jan Małkowski, Bożena Nowicka, Roman Urban (wiceprzewodniczący),
Zdzisława Wiśniowska-Antonik, Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejna analiza wydana będzie w czerwcu 2008 r.

REASUMPCJA

W 2007 r. produkcja owoców w UE-27 obniżyła się w stosunku do roku poprzedniego o ok. 10% do 36 mln ton. Najbardziej spadła produkcja jabłek i owoców cytrusowych. Produkcja warzyw zwiększyła się z 65,7 do 66,5 mln ton. Niższe były jedynie zbiory papryki, kukurydzy cukrowej, pomidorów przemysłowych i warzyw strączkowych. W sezonie 2007/08 mniejsza niż w sezonie poprzednim będzie we Wspólnocie produkcja zagęszczonych soków owocowych, mrożonych owoców, przetworów pomidorowych oraz przetworów z papryki i kukurydzy (mrożonki, konserwy i marynaty). Ceny tych produktów na rynku unijnym będą wyższe niż w 2006/07 r.

W Polsce w 2007 r. produkcja owoców, z powodu majowych przymrozków, obniżyła się w stosunku do roku poprzedniego aż o 48% do najniższego w obecnej dekadzie poziomu 1,7 mln ton. Najbardziej zmniejszyły się zbiory jabłek (o 55%). Produkcja pozostałych owoców z drzew była niższa o 45%. Zbiory owoców jagodowych były mniejsze o 18%. W tej grupie owoców największy był spadek produkcji porzeczek czarnych (o 30%) i czerwonych (o 23%). Produkcja truskawek była niższa o 13%.

Zbiory warzyw gruntowych wzrosły o 9% do 4,8 mln ton. Nieznacznie mniejsza była jedynie produkcja pomidorów gruntowych. Zwiększyła się natomiast produkcja pomidorów uprawianych pod osłonami. Nie zmieniły się zbiory pozostałych warzyw spod osłon.

Produkcja przetworów owocowych w 2007/08 r. obniży się, w porównaniu z sezonem poprzednim, o 25% i wyniesie 690 tys. ton. Produkcja zagęszczonych soków owocowych zmniejszy się o ok. 50%, a mrożonych owoców o 25%. Znacznie niższy, z powodu spodziewanego wzrostu wykorzystania importowanych surowców, będzie spadek produkcji dżemów i konfitur. Utrzyma się tendencja wzrostowa produkcji przetworów warzywnych. Najbardziej wzrośnie produkcja mrożonych warzyw oraz keczupu i past pomidorowych. Nie zmieni się tylko produkcja koncentratu pomidorowego. Łączna

produkcja soków pitnych, nektarów oraz napojów owocowych i owocowo-warzywnych zwiększy się o 6% do rekordowego poziomu 1,6 mln ton. Wzrośnie produkcja nektarów i napojów, a obniży się soków.

W 2007/08 r. mniejsze będą rozmiary eksportu wszystkich owoców wytwarzanych w kraju i ich przetworów, a najbardziej spadnie eksport jabłek i zagęszczonego soku jabłkowego (o ok. 50%). Wyższy będzie natomiast poziom reeksportu owoców południowych oraz produktów wytwarzanych z owoców innych stref klimatycznych, (bądź reeksportowanych). Wzrośnie zagraniczna sprzedaż niemal wszystkich produktów warzywnictwa. Niższy może być jedynie wolumen eksportu kapusty i jej przetworów.

Ceny w eksporcie większości warzyw i ich przetworów mogą nie odbiegać od poziomu z 2006/07 r. (niższe będą tylko ceny cebuli i jej przetworów oraz warzyw korzeniowych). Natomiast rekordowe będą ceny eksportowe większości gatunków owoców mrożonych oraz zagęszczonych soków owocowych. Średnie ceny w eksporcie mrożonek zwiększą się z 1 do 1,6 EUR/kg, a zagęszczonego soku jabłkowego z 1,1 do 2 EUR/kg. Podrożeją też w eksporcie pozostałe przetwory wytwarzane z owoców produkowanych w kraju. Z powodu wzrostu cen wpływu z eksportu owoców i ich przetworów mogą nie odbiegać znacznie od rekordowego poziomu z 2006/07 r. i wyniosą 1,1 mld EUR. Wartość eksportu produktów warzywnictwa zwiększy się o 2% do nieotowanego dotychczas poziomu 420 mln EUR. Utrzyma się tendencja wzrostowa eksportu pieczarek i ich przetworów. Wpływy z eksportu tych produktów wzrosną z 216 do 225 mln EUR. Łączna wartość eksportu owoców, warzyw i ich przetworów (łącznie z pieczarkami i ich przetworami) wyniesie 1,77 mld EUR, wobec 1,73 mld EUR w 2006/07 r., a ich udział we wpływach z eksportu rolno-spożywczego obniży się z 20 do 17,5%.

W 2007/08 r. utrzyma się tendencja wzrostowa importu większości owoców i warzyw innych stref klimatycznych oraz ich przetworów. Naj-

bardziej zwiększy się przywóz przetworów z orzechów. Niższy z powodu podrożenia w imporcie może być tylko przywóz ananasów i ich przetworów oraz przetworów z papryki i kukurydzy. Zwiększy się import owoców strefy umiarkowanej, a także ich półprzetworów – przede wszystkim jabłek, gruszek oraz zagęszczonego soku jabłkowego. Import jabłek (głównie przemysłowych) będzie rekordowy i przekroczy 100 tys. ton. Przywóz koncentratu jabłkowego zwiększyć się może dwukrotnie do 28 tys. ton. Zmniejszy się natomiast import większości warzyw strefy umiarkowanej, a zwłaszcza warzyw cebulowych i korzeniowych. Łączna wartość przywozu owoców, warzyw i ich przetworów wzrośnie o 9% do 1,46 mld EUR. Dodatnie saldo obrotów całą grupą towarową obniżyć się może z 393 do 310 mln EUR.

W wyniku głębokiego spadku zbiorów wzrosły w 2007 r. ceny skupu wszystkich owoców, a najbardziej podrożały jabłka (dwukrotnie), porzeczki czarne (niemal sześciokrotnie), agrest (2-krotnie) i aronia (czterokrotnie). Spośród warzyw wyższe były tylko ceny skupu ogórków, pomidorów gruntowych, papryki oraz kapusty. Po tegorocznych zbiorach wyraźnie poprawiła się opłacalność produkcji owoców jagodowych i wzrosły dochody producentów tych owoców. W większości gospodarstw sadowniczych dochody z produkcji owoców z drzew obniżyły się. Głębokiego spadku zbiorów nie zrekomensowały bardzo wysokie ceny skupu. W 2007/08 r. opłacalna będzie produkcja większości gatunków warzyw gruntowych. Najbardziej, z powodu wzrostu zbiorów i cen zwiększą się dochody producentów kapusty.

W sezonie bieżącym marże w produkcji większości przetworów owocowych i warzywnych nie będą niższe niż w 2006/07 r. Obniżą się one tylko w produkcji zagęszczonego soku jabłkowego, oraz w produkcji dżemów i konfitur wytwarzanych z krajowego surowca. Sytuacja finansowa producentów tych przetworów (głównie producentów zagęszczonego soku jabłkowego) będzie gorsza

niż w 2006/07 r. Zmiany struktury produkcji polegające na zwiększeniu udziału nektarów i napojów zadecydować mogą o utrzymaniu przynajmniej na poziomie z sezonu poprzedniego wyników ekonomicznych przedsiębiorstw sektora sokowniczego.

W 2007/08 r. zdecydowanie wyższe niż w sezonie poprzednim będą ceny detaliczne wszystkich owoców produkowanych w kraju. Zwiększą się też ceny owoców południowych. Średnie ceny owoców i ich przetworów wzrosną bardziej niż całej żywności. Mniej niż więk-

szość grup artykułów żywnościowych podrożeją natomiast produkty warzywnicze. Spożycie owoców i ich przetworów obniżyć się może o 10–15% do 37–39 kg na osobę. Konsumpcja warzyw i ich przetworów zwiększyć się może z 62 do 64–65 kg na osobę.

SUMMARY

In 2007 the production of fruit in EU-27 has lowered in relation to the previous year by approx. 10%, to 36 mln tonnes. The production of apples and citrus fruit has decreased the most. The production of vegetables has increased from 65.7 to 66.5 mln tonnes. Only the harvest of pepper, sweet corn, industrial tomatoes and leguminous vegetables have been lower. In the season of 2007/08 the Community production of concentrated fruit juice, frozen fruit, tomato, pepper and sweet corn products (frozen, preserved and pickled) will be lower than in the previous season. The prices of those products on the EU market will be higher than in 2006/07.

Because of the May frost, in Poland in 2007 the production of fruit has lowered in relation to the previous year by as much as 48%, to the lowest in this decade level of 1.7 mln tonnes. The harvest of apples have lowered the most (by 55%). The production of the remaining tree fruit has been lower by 45%. The harvest of berries has been lower by 18%. In this group of fruit the fall in the production of black currants (by 30%) and red currants (by 23%) has been the biggest. The production of strawberries has been lower by 13%.

The harvest of soil-grown vegetables has increased by 9%, to 4.8 mln tonnes. Only the production of soil-grown tomatoes has been slightly smaller. At the same time the production of tomatoes cultivated under covers has increased. The harvest of the remaining vegetables cultivated under covers has not changed.

The production of fruit products will lower in 2007/08 in comparison with the previous season by 25% and will amount to 690 thousand tonnes. The production of concentrated fruit juice will fall by approx. 50%, and of frozen fruit by 25%. Because of the expected growth of usage of imported raw materials, the fall in the production of jams and preserves will be significantly lower. The growing tendency in the production of vegetable products will last. The production of frozen vegetables, ketchup and tomato paste will grow the most. Only the production of tomato concentrate

will not change. The total production of drinkable juice, nectar, as well as fruit and fruit and vegetable drinks will grow by 6%, to the record level of 1.6 mln tonnes. The production of nectare and drinks will grow, and the production of juice will fall.

In 2007/08 the volumes of export of all fruit produced domestically and its products will be smaller, and the export of apples and concentrated apple juice will fall the most (by approx. 50%). At the same time the level of reexport of southern fruit and products produced from fruit of other climatic zones (or reexported) will be higher. The foreign sale of almost all vegetable products will grow. Only the volume of export of cabbage and its products may be lower.

The prices in the export of most vegetables and their products may not differ from the level in 2006/07 (only the prices of onion, its product and root vegetables will be lower). However, the export prices of most species of frozen fruit and concentrated fruit juice will reach record levels. The average prices in the export of frozen products will grow from 1 to 1.6 EUR/kg, and the prices of concentrated apple juice will grow from 1.1 to 2 EUR/kg. The export prices of the remaining products made of domestically-grown fruit will also increase. Because of the growth of prices, the incomes from export of fruit and its products may not be different significantly from the record level of 2006/07 and will amount to 1.1 billion EUR. The value of export of vegetable products will grow by 2%, to the unprecedented level of 420 mln EUR. The growing tendency of the export of mushrooms and their products will last. The incomes from the export of those products will grow from 216 to 225 mln EUR. The total value of the export of fruit, vegetables and their products (together with mushrooms and their products) will amount to 1.77 bln EUR, as compared to 1.73 bln EUR in 2006/07, and their share in the income from agricultural and food export will lower from 20 to 17.5%.

In 2007/08 the growing tendency of the import of most fruit and vegetables of other climatic zones and

their products will last. The import of nut products will grow most. Because of the increase of import prices, only the import of pineapples, their products and products of pepper and sweet corn may be lower. The import of the moderate climate fruit and its products will grow – first of all of apples, pears and concentrated apple juice. The import of apples (mainly industrial ones) will reach a record level, exceeding 100 thousand tonnes. The import of apple concentrate may double to 28 thousand tonnes. However, the import of most vegetables of the moderate climate will be lower, in particular of onion and root vegetables. The total value of the import of fruit, vegetables and their products will grow by 9%, to 1.46 bln EUR. The positive balance of trade of the whole commodity group may lower from 393 to 310 EUR.

As a result of the deep fall of harvest, in 2007 the purchase prices of all fruit have increased, and the fruit whose prices increased the most are apples (twofold), black currant (almost sixfold), gooseberry (twofold) and chokeberry (fourfold). As far as vegetables are concerned, only the purchase prices of cucumbers, soil-grown tomatoes, pepper and cabbage have been higher. After this year's harvest the profitability of the production of berries clearly has improved and the incomes of producers of those fruit have grown. In majority orchard farms the incomes from the production of tree fruit have lowered. The deep fall of harvest has not been compensated by very high purchase prices. In 2007/08 the production of most soil-grown vegetables will be profitable. Because of the growth of harvest and prices, the incomes of cabbage producers will grow most.

This season the margins in the production of most fruit and vegetable products will not be lower than in 2006/07. They will lower only in the production of concentrated apple juice and in case of jams and preserves produced from domestic raw materials. The financial situation of the producers of those products (mainly producers of concentrated apple ju-

ice) will be worse than in 2006/07. The changes in the production structure consisting in increasing the share of nectar and beverages may determine maintaining the economic results of juice producing enterprises at least at the same level as in the previous season.

In 2007/08 the retail prices of all domestically-produced fruit will be definitely higher than in the previous season. Also the prices of southern fruit will increase. The average prices of fruit and its products will grow more than the prices of food in total. However, the prices of vegetable

products will increase less than most groups of foodstuff. The consumption of fruit and its products may lower by 10–15%, to 37–39 kg per person. The consumption of vegetables and their products may increase from 62 kg to 64–65 kg per person.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukaza się:

1. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (26) • grudzień 2007,
2. Popyt na żywność (8) • grudzień 2007,
3. Rynek cukru (32) • grudzień 2007,
4. Rynek ziemi rolniczej (10) • grudzień 2007,
5. Rynek ryb (8) • grudzień 2007,
6. Rynek środków produkcji i usług dla rolnictwa (33) • marzec 2008,
7. Rynek pasz (23) • kwiecień 2008,
8. Rynek mleka (34) • kwiecień 2008,
9. Rynek drobiu i jaj (33) • maj 2008,
10. Rynek ziemniaka (33) • maj 2008,
11. Rynek mięsa (34) • maj 2008,
12. Rynek zbóż (34) • czerwiec 2008,
13. Rynek rzepaku (33) • czerwiec 2008,
14. Rynek owoców i warzyw (32) • czerwiec 2008.

Prenumerata Analizy (2 zeszyty) w 2007 roku wynosi 40 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw
Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego,
ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. 984, 00-950 Warszawa. Tel.: (0-prefiks·22) 50-54-685, faks: 50-54-636
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>
